

Nr 85.

Av friherre **Hermelin**, *angående krigstidstillägg åt för detta befattningshavare i statens tjänst.*

Uti en till riksdagen avgiven kungl. proposition nr 11, angående krigstidstillägg under år 1918 åt för detta befattningshavare i statens tjänst, har Kungl. Maj:t, bland annat, föreslagit riksdagen förklara, att ifrågavarande krigstidstillägg skall till varje uti kungl. propositionen omförmäld för detta befattningshavare utgå med 150 kronor jämte 30 procent av pensionens eller understödets årsbelopp, dock tillhoppa högst med 600 kronor.

Ehuru jag tillfullo delar den av chefen för finansdepartementet vid statsrådsprotokollet uttalade mening, såväl att staten icke anses böra hava någon skyldighet att höja de pensioner, som tillerkänts för detta statstjänare och till vilka de själva i stor utsträckning lämnat bidrag, som även att detta ingalunda bör utesluta, att staten av billighetsskäl bör göra något i syfte att förekomma, att dessa befattningshavares pensioner till följd av levnadskostnadernas alltjämt fortgående stegring bliva otillräckliga, så synes mig dock som en erinring kunde göras ifråga om storleken av de föreslagna krigstidstilläggen.

Pensionärerna böra härvidlag icke komma uti en allt för ogynnsam ställning i förhållande till de i statens tjänst varande befattningshavarna, för vilka uti särskild till riksdagen avgiven kungl. proposition krigstidstillägg jämväl blivit föreslagna.

Det synes nämligen, med hänsyn till dyrtidens alltmera växande tryck, som om den föreslagna begränsningen uppåt, det vill säga att krigstidstilläggets högsta belopp skulle för pensionärerna bestämmas till 600 kronor, skulle vara allt för snävt tilltagen i förhållande till det krigstidstilläggs högsta belopp av 1,700 kronor, som blivit föreslaget för befattningshavare i tjänst. — Enligt i kungl. propositionen

tillgängliga tabeller skulle exempelvis för där upptagna pensionärer av högsta grad utgående krigstidstillägget endast belöpa sig till knappa 8 procent av pensionens årsbelopp, då däremot för motsvarande årsinkomst till befattningshavare i tjänst krigstidstillägget skulle belöpa sig till fulla 21 procent å avlöningen. — För pensionärer och befattningshavare i tjänst av lägre grad uppgår däremot enligt samma tabeller krigstidstillägget successivt ända till resp. 60 och 70 procent av pensionens eller avlöningens årsbelopp.

Att härutinnan en utjämning utan synnerligen stor uppoffring från statens sida bör ske till förmån för pensionärer av högre grad torde vara av billighet påkallat.

Det måste nämligen anses såsom rättvist, att för dylika pensionärer tillägget bliver något så när väl avvägt, och det torde med hänsyn till statens fördel vara viktigt, att i tjänst varande befattningshavare av högre grad se, att de jämväl efter inträde i pensionsåldern bliva under säregna omständigheter i viss mån skyddade för de ekonomiska svårigheter, som kunna inträda.

Med hänsyn härtill och på grund av den nu rådande dyrtiden synes det mig, som om pensionstilläggets storlek icke gärna bör sättas lägre än 15 procent av pensionens årsbelopp, vilket dock i allt fall skulle för de högre pensionsgraderna ligga omkring 25 procent under motsvarande krigstidstillägg för befattningshavare i tjänst.

Detta vinnes, om krigstidstilläggets högsta årsbelopp för pensionärer bestämmes till 1,200 kronor.

En jämförelse mellan det krigstidstillägg, som för år 1918 finnes föreslaget uti den kungl. propositionen, och det krigstidstillägg, som av mig nu ifrågasättes, ger följande resultat.

Pension	K r i g s t i d s t i l l ä g g				Pension	K r i g s t i d s t i l l ä g g			
	enligt Kungl. Maj:ts proposition		enligt motionen			enligt Kungl. Maj:ts proposition		enligt motionen	
	Kronor.	% av pension.	Kronor.	% av pension.		Kronor.	% av pension.	Kronor.	% av pension.
500	300	60	300	60	2,000	600	50	750	37
600	330	55	330	55	3,000	600	20	1,050	35
700	360	51	360	51	4,000	600	15	1,200	30
800	390	49	390	49	5,000	600	12	1,200	24
900	420	47	420	47	6,000	600	10	1,200	20
1,000	450	45	450	45	8,000	600	8	1,200	15
1,500	600	40	600	40					

Den uppkomna ökningen av kostnaden för krigstidstillägget efter den av mig ifrågasatta höjningen torde belöpa sig till högst 1,000,000 kronor, ett belopp som närmare torde till siffran kunna av utskottet fastställas, därest avseende kommer att fästas vid min hemställan.

I detta sammanhang torde uppmärksammas, att en ändring i det syfte, jag här avser uti krigstidstilläggets utgående till för detta befattningshavare, ur billighetssynpunkt jämväl kan påkalla en förhöjning av de krigstidstillägg, som avses utgå till pensionsberättigade änkor och barn enligt ett uti Kungl. Maj:ts avgivna proposition, nr 13, upptaget förslag.

På grund av vad jag sålunda anfört, får jag vördsamt hemställa,

att riksdagen, med ändring av vad uti Kungl. Maj:ts proposition nr 11 punkt 1 mom. b) finnes föreslaget, *dels* ville förklara, att krigstidstillägget skall till varje uti kungl. propositionen omförmälda före detta befattningshavare utgå med 150 kronor jämte 30 procent av pensionens eller understödets årsbelopp, dock tillhoppa högst med 1,200 kronor, *dels ock* ville anvisa det för ändamålet erforderliga beloppet.

Stockholm den 26 januari 1918.

Richard Hermelin.

